Nierfunctievervangende behandeling op de Intensive Care

Op de Intensive Care kunnen patiënten een nierfunctievervangende behandeling (dialyse) ondergaan.

Functie van de nieren

De mens heeft normaal gesproken twee nieren. Ze liggen aan de achterkant van het lichaam, ter hoogte van uw middel. Elke nier is ongeveer 12 centimeter lang en weegt zo'n 160 gram.

De nieren spelen een belangrijke rol in de stofwisseling. De stofwisseling regelt de hoeveelheid en samenstelling van allerlei stoffen in het lichaam. De nieren zijn de belangrijkste regelaars van de stofwisseling.

Via de urine verwijderen de nieren afvalproducten en stoffen waar het lichaam niets aan heeft, zoals zouten en zuren. Bovendien zorgen de nieren ervoor dat de hoeveelheid vocht in het lichaam constant blijft, zodat het lichaam goed kan functioneren. Een teveel aan vocht wordt door de nieren met de urine afgevoerd. Via de urinewegen stroomt de urine van de nieren naar de blaas.

De nieren houden het bloed in feite schoon. Als de nieren niet goed werken, hopen afvalstoffen en vocht zich op in het lichaam.

U wordt dan ziek. Het kan dan noodzakelijk zijn om uw bloed op een andere manier, via een kunstnier, te zuiveren. Dit heet 'dialyseren'.

Dialyse op de IC

Op de IC gebruiken we twee methodes van dialyse: CVVH (de meest voorkomende vorm) en hemodialyse. De intensivist bepaalt welke vorm voor u het meest geschikt is.

Beide vormen van dialyse gaan volgens hetzelfde principe: het bloed loopt via een katheter in de ader van de patiënt naar de kunstnier naast het bed, en dan weer terug naar de patiënt.

In de kunstnier stroomt het bloed door honderden heel dunne buisjes. De wanden van deze buisjes bestaan uit een zeer dun vlies dat gedeeltelijk doorlaatbaar is. Het vlies laat sommige stoffen door, andere niet. Ook het overtollige vocht kan erdoor. Aan de andere kant van het vlies stroomt de dialysevloeistof, het 'badwater'. Het badwater neemt de afvalstoffen en vocht uit het bloed op.

CVVH

Bij CVVH (continue veno-veneuze hemofiltratie) verloopt de dialyse heel geleidelijk. Langzaamaan worden vocht en afvalstoffen aan het lichaam onttrokken, meestal gedurende meerdere dagen achter elkaar.

Dit is vooral van belang bij patiënten bij wie het uitvallen van de nierfunctie een onderdeel is van een ernstige

ziekte met uitval van andere lichaamsfuncties. Op deze manier wordt
voorkomen dat er grote schommelingen in het lichaam ontstaan, vooral in bloeddruk, hartslag en vochtbalans.

Deze vorm van dialyse gebeurt door IC-verpleegkundigen onder leiding van de intensivist.

Hoe vaak en hoelang?

De behandeling kan gedurende langere tijd ononderbroken doorgaan. Zolang de CVVH-therapie nodig is, blijft u op de IC.

Hoe voelt CVVH?

Omdat CVVH een geleidelijk proces is, ondervindt u bijna geen klachten hiervan. De lichaamstemperatuur daalt, waardoor u zich onprettig kan voelen. Als u daar behoefte aan heeft, kunt u een warmtedeken krijgen.

Hemodialyse

Hemodialyse gaat volgens hetzelfde principe als CVVH, maar minder geleidelijk. Vocht en afvalstoffen worden dus veel sneller aan het lichaam onttrokken. Deze vorm van dialyse gebeurt uitsluitend door dialyseverpleegkundigen onder leiding van de internist-intensivist.

Hoe vaak en hoelang?

Hoe vaak de hemodialyse moet plaatsvinden, verschilt van persoon tot persoon maar meestal gebeurt het dagelijks. Ook de duur van de hemodialysebehandeling kan verschillen. Vaak bedraagt de dialysetijd drie tot vijf uur.

Hoe voelt hemodialyse?

Tijdens de hemodialyse gebeurt er nogal wat in het lichaam. De samenstelling van het bloed verandert doordat er afvalstoffen aan worden onttrokken. Door deze schommelingen kunt u zich tijdens en na de hemodialyse enige tijd moe en ziek voelen. Sommige mensen hebben last van hoofdpijn of krampen. Dit heeft te maken met de snelle vermindering van vocht en zouten in het lichaam. Veel patiënten voelen zich vlak na een hemodialyse minder goed dan ervoor. Dit gevoel gaat na enkele uren weer over.

Vervangen katheter

Voor beide vormen van dialyse geldt dat het soms nodig is om tussendoor de katheter te vervangen door een nieuwe, om infecties te voorkomen.

Zodra de nierfunctie zich voldoende hersteld heeft, besluit de intensivist de behandeling te beëndigen en kan de katheter verwijderd worden.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons a.u.b. om goed voor u te zorgen door ons te

vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Of u (mogelijk) zwanger bent.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Meer informatie

Contact opnemen

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, dan kunt u deze altijd stellen aan de IC-verpleegkundigen of de intensivist.

Voor meer informatie over dialyse kunt u ook bellen (gratis) met de informatielijn Nierziekten van de Nierstichting Nederland:

- 0800 38 80 00
- infonierziekten@nierstichting.nl (mailto:infonierziekten@nierstichting.nl)
- Nierstichting.nl (https://www.nierstichting.nl)

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Dialysecentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/dialysecentrum)
- Anesthesiologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/anesthesiologie)

Contact Intensive Care en Medium Care (IC/MC) **T 088 320 06 00**